

МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра німецької та французької філології

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВДПП 2.2.6a Практичний курс другої іноземної мови (німецької)
(шифр і назва навчальної дисципліни)

Освітньо-професійна програма Філологія. Мова і література (англійська) та
«Середня освіта. Мова і література (англійська)»
(назва)

спеціальність 035 Філологія. 035.04 Германські мови та літератури (переклад включно), перша
– англійська
014 Середня освіта. 014.02 Мова і література (англійська)
(код та найменування спеціальності)

факультет іноземних мов
(назва факультету)

2020 – 2021 рік

Робоча програма з практичного курсу другої іноземної мови (німецької)
(назва навчальної дисципліни)
для студентів 4 курсу денної форми навчання
ОПП Філологія. Мова і література (англійська) та
«Середня освіта. Мова і література (англійська)»

спеціальністю 035 Філологія. 035.04 Германські мови та літератури (переклад включно),
перша – англійська
014 Середня освіта. 014.02 Мова і література (англійська)

Розробник:

старший викладач кафедри німецької та французької філології Даниленко О.С.
(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робоча програма затверджена на засіданні
кафедри німецької та французької філології

Протокол від “28” серпня 2020 року № 1

Завідувач кафедри

(підпис)

(Кажан Ю.М.)
(прізвище та ініціали)

© МДУ, 2020 рік
© Даниленко, 2020 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 10	Галузь знань 03 Гуманітарні науки / 01 Освіта (шифр і назва)	Нормативна (за вибором)	
	ОПП <u>Філологія. Мова і література (англійська)</u> та « <u>Середня освіта. Мова і література (англійська)</u> » (шифр і назва)		
Модулів – 3	Спеціальність (професійне спрямування): <u>035 Філологія. 035.04</u> <u>Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська</u>	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 4		4-й	-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____		Семестр	
(назва)		7-й, 8-й	-й
Загальна кількість годин 300	<u>014 Середня освіта. 014.02</u> <u>Мова і література (англійська)</u>	Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 6	Освітньо рівень: Бакалавр	год.	год.
		Практичні, семінарські	
		год. 100	год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		год. 198	год.
		Індивідуальні завдання: год. 22	
Вид контролю: – (7 семестр), іспит (8 семестр)			

Примітка:

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – аудиторні заняття складають 33%

самостійна і індивідуальна роботи складають 67%

2. Мета та завдання навчальної дисципліни:

Практичне володіння мовою, що забезпечує майбутньому спеціалісту можливість набувати та передавати інформацію на цій мові. Важливим є формування у студентів мовленнєвих, лінгвосоціокультурних, мовних, навчально-стратегічних та професійно-спрямованих компетентностей.

Наприкінці IV курсу студенти повинні володіти такими **мовленнєвими компетентностями** на рівні B 2 володіння німецькою мовою згідно Загальноєвропейським рекомендаціям з мовної освіти:

- відтворювати прослуханий текст у формі тез, конспекту, реферату, анотації, дотримуючись послідовності викладу, користуючись адекватними засобами і правилами структурного графічного, орфографічного і пунктуаційного оформлення;
- скласти план прослуханого тексту, написати твір, лист, телеграму, факс, тощо, відбираючи відповідні мовні засоби і дотримуючись необхідних правил оформлення письмового висловлювання;
- читати і адекватно розуміти оригінальну суспільно-політичну літературу (газети, журнали, брошури, монографії і т.п.), сучасну художню літературу, лінгвістичну і літературознавчу літературу за спеціальністю, а при необхідності також і вузькоспеціальну літературу;
- реферувати й анотувати матеріали із оригінальних текстових, звукових й аудіовізуальних джерел;
- перекладати усно: живе мовлення на побутові, культурні, суспільно-політичні та інші теми як з німецької мови на рідну, так і навпаки; перекладати письмово зі словником з німецької мови на рідну і навпаки тексти суспільно-політичного, наукового, ділового, епістолярного та іншого стилів, у тому числі робити переклади на рідну мову і навпаки текстів вузькоспеціального характеру;
- самостійно працювати над удосконаленням набутих умінь і навичок володіння німецької мови з урахуванням специфіки майбутньої роботи (уміти користуватися різноманітними словниками, довідковою літературою, працювати з книгою, підручником, газетою, журналом, аудіовізуальними матеріалами і т.д.);
- правильно оформляти письмові висловлювання різного типу (лист, повідомлення, опис, твір, реферат, доповідь, пояснення, доручення і т.д.), дотримуючись правил орфографії й пунктуації; інтерпретувати усно й письмово тексти різноманітного характеру з точки зору їх лінгвостилістичної і літературознавчої значеннєвості;
- розуміти нормативне монологічне і діалогічне мовлення, беручи при цьому безпосередню участь у бесіді, чи не будучи учасником бесіди (при перегляді кінофільмів, телепередач, прослуховуванні радіопередач, повідомлень, доповідей, промов і т.п.);
- вміти користуватися тлумачними, фразеологічними, фонетичними, синонімічними та антонімічними словниками;
- вести цілеспрямовану бесіду і бесіду-дискусію в межах тематики програми, передавати зміст і давати розгорнутий коментар прочитаного чи прослуханого матеріалу, а також робити підготовлені та непідготовлені повідомлення.

Розвиваються навички перекладу.

Формуються навички послідовного двобічного перекладу, усного та письмового реферування.

Лінгвосоціокультурна компетентність дає можливість студентам:

- використовувати саме той мовний і мовленнєвий матеріал, який відповідає контексту спілкування;
- оволодіти знаннями про країну, мова якої вивчається, її географічне положення, природні умови, історію, державний устрій, національні традиції, звичаї, особливості мовленнєвої і немовленнєвої поведінки носіїв мови тощо.;

- здатність вступати в комунікативні стосунки з іншими людьми;
- навчатися взаємодіяти із представниками різних культур, здійснювати комунікативні наміри, використовуючи знання прийнятих норм поведінки в тому чи іншому мовному середовищі;
- уміння поводити себе в процесі спілкування із дотриманням правил етикету;

Особлива увага має приділятися також формуванню **навчально-стратегічної компетентності**, яка забезпечує вміння:

- працювати із підручником, книгою для читання, робочим зошитом, словниками, різними довідниками;
- розробляти свою власну стратегію для засвоєння лексики, граматики. Самостійно робити висновки, узагальнювати, систематизувати мовний матеріал;
- здійснювати пошук додаткових матеріалів за темою, використовуючи різноманітні джерела інформації;
- оволодіння студентами прийомами активної мовленнєвої взаємодії, індивідуальної, парної і групової роботи, технологією навчання у співробітництві, у проектній діяльності;

Мовна (лінгвістична) компетенція – здатність студентів практично користуватися мовною системою відповідно до норм конкретної мови і культури на основі набутих знань про рівневу структуру цієї системи та усвідомлення особливостей мовних явищ. Передбачається формування мовленнєвих навичок та оволодіння певною сумою відповідних мовних знань, пов'язаних з різними аспектами мови – лексикою, фонетикою, граматикою, а також з навчанням техніки читання і письма. Мовні явища вивчаються з метою їх перетворення в осмислені висловлювання, тобто мають чітко виражену мовленнєву спрямованість.

Професійно спрямована компетентність передбачає вивчення іноземної мови студентами в актуальному контексті особливостей майбутньої професії. Безумовно, за такого підходу необхідно враховувати особистісні якості студентів. Уміле поєднання професійних та мовних знань і навичок допоможе досягти випускникам такого рівня іншомовної професійно спрямованої комунікативної компетенції, який дозволить їм використовувати іноземну мову у професійній діяльності на рівні міжнародних стандартів. Професійно орієнтована мета навчання ІМ має бути спрямована на вирішення таких завдань:

- формування у студентів професійно орієнтованих мовленнєвих компетенцій в аудіюванні, говорінні, читанні, письмі і перекладі/медіації на рівні B2;
- формування професійно орієнтованої лінгвосоціокультурної компетенції на вищезазначеному рівні;
- формування професійно орієнтованих мовних компетенцій (перш за все, лексичної);
- формування у студентів професійно орієнтованої навчально-стратегічної компетенції.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Організація часу.

Тема 1. Книги у моєму житті.

Тема 2. Спорт.

ЗМ 1 передбачає також вивчення **граматичних тем:**

- прийменники та прикметники часу, підрядні речення часу,
- підрядні речення умови,
- перетворення прийменникової групи у підрядне речення.

Змістовий модуль 2. Втома та релаксація.

Тема 1. Об'єктивність новин.

Тема 2. Історія та політика.

ЗМ 2 передбачає також вивчення **граматичних тем:**

- непряма мова з кон'юнктив,
- сполучення з іменника та дієслова.

Змістовий модуль 3. Техніка та сучасні тенденції.

Тема 1. Техніка у домогосподарстві

Тема 2. Комп'ютер

ЗМ 3 передбачає також вивчення **граматичних тем:**

- заміна пасивних конструкцій,
- причастя у ролі прикметників,
- модальні обставини.

Змістовий модуль 4. Здоров'я та довкілля.

Тема 1. Здоровий спосіб життя.

Тема 2. Довкілля як навантаження на людей.

ЗМ 4 передбачає також вивчення **граматичних тем:**

- обставини уступку,
- розширені причастя.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
л		п	лаб	інд	с.р.	л		п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1+ Модуль 2												
Змістовий модуль 1. Організація часу.												
Тема 1. Книги у моєму житті.		-	13	-			-	-	-	-	-	-
Тема 2. Спорт.		-	12	-			-	-	-	-	-	-
Разом за ЗМ 1	73	-	25	-		48	-	-	-	-	-	-
Змістовий модуль 2. Втома та релаксація.												
Тема 1. Об'єктивність новин.		-	13	-			-	-	-	-	-	-
Тема 2. Історія та політика.		-	12	-			-	-	-	-	-	-
Разом за ЗМ 2	76	-	25	-		51	-	-	-	-	-	-
Змістовий модуль 3. Техніка та сучасні тенденції.												
Тема 1. Техніка у домогосподарстві		-	13	-			-	-	-	-	-	-
Тема 2. Комп'ютер		-	12	-			-	-	-	-	-	-
Разом за ЗМ 3	73	-	25	-		48	-	-	-	-	-	-
Змістовий модуль 4. Здоров'я та довкілля.												
Тема 1. Здоровий спосіб життя.		-	13	-			-	-	-	-	-	-
Тема 2. Довкілля як навантаження на людей.		-	12	-			-	-	-	-	-	-
Разом за ЗМ 4	76	-	25	-		51	-	-	-	-	-	-
Усього годин	298	-	100	-		198	-	-	-	-	-	-
Модуль 3												
ІНДЗ		-	-	-		-	-	-	-	-	-	-
Усього годин	300	-	100	-	2	198	-	-	-	-	-	-

5. Теми семінарських занять -

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Книги у моєму житті.	13
2	Спорт.	12
3	Об'єктивність новин.	13
4	Історія та політика.	12
5	Техніка у домогосподарстві	13
6	Комп'ютер	12
7	Здоровий спосіб життя.	13
8	Довкілля як навантаження на людей.	12
	Разом	100

7. Теми лабораторних занять -

8. Самостійна робота

Підготувати презентації за темами:

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	ЗМ 1 Організація часу. «Мій улюблений вид спорту»	48
2	ЗМ 2 Втома та релаксація. «Цей день в Історії»	51
3	ЗМ 3 Техніка та сучасні тенденції. «Я не уявляю своє життя без...»	48
4	ЗМ 4 Здоров'я та довкілля. «Мої поради до здорового способу життя»	51
	Разом	198

Основні вимоги до змісту та оформлення презентації

1. Вимоги до змісту мультимедійної презентації:

- відповідність змісту презентації поставленим дидактичним цілям і завданням;
- дотримання прийнятих правил орфографії, пунктуації, скорочень і правил оформлення тексту (відсутність точки в заголовках і т.д.);
- відсутність фактичних помилок, достовірність представленої інформації;
- лаконічність тексту на слайді;
- завершеність (зміст кожної частини текстової інформації логічно завершено);
- об'єднання семантично пов'язаних інформаційних елементів у групи, які цілісно;
- стислість і лаконічність викладу, максимальна інформативність тексту;
- розташування інформації на слайді (переважно горизонтальне розташування інформації, зверху вниз по головній діагоналі; найбільш важлива інформація повинна розташовуватися в центрі екрану; якщо на слайді картинка, напис повинен розташовуватися під нею; бажано форматувати текст по ширині; не допускати «рваних» країв тексту);
- наявність не більше одного логічного наголосу: почервоніння, яскравість, миготіння, рух;
- інформація подана привабливо, оригінально, звертає увагу.

2. Вимоги до візуального і звукового ряду:

- використання тільки оптимізованих зображень (наприклад, зменшення з допомогою Microsoft Office Picture Manager, стиснення за допомогою панелі налаштування зображення Microsoft Office);
- відповідність зображень змісту;
- якість зображення (контраст зображення по відношенню до фону; відсутність «зайвих» деталей на фотографії або картинці, яскравість і контрастність зображення, однаковий формат файлів);
- якість музичного ряду (ненав'язливість музики, відсутність сторонніх шумів);
- обґрунтованість і раціональність використання графічних об'єктів.

3. Вимоги до тексту:

- читання тексту на тлі слайда презентації (текст виразно видно на тлі слайда, використання контрастних кольорів для фону і тексту);
- кегль шрифту відповідає віковим особливостям і повинен бути не менше 24 пунктів;
- відношення товщини основних штрихів шрифту до їх висоти орієнтовно становить 1:5; найбільш зрозуміле відношення розміру шрифту до проміжків між літерами: від 1:0,375 до 1:0,75;
- використання шрифтів без зарубок (їх легше читати) і не більше 1-2-х варіантів шрифту;
- довжина рядка не більше 36 знаків;
- відстань між рядками усередині абзацу 1,5, а між абзаців - 2 інтервали;
- підкреслення використовується лише в гіперпосиланнях.

4. Вимоги до дизайну:

- використання єдиного стилю оформлення;
- відповідність стилю оформлення презентації (графічного, звукового, анімаційного) змісту презентації;
- використання для фону слайда психологічно комфортних тонів;
- фон повинен бути елементом заднього (другого) плану: виділяти, відтіняти, підкреслювати інформацію, розміщену на слайді, але не затуляти її;
- використання не більше трьох кольорів на одному слайді (один для фону, другий для заголовків, третій для тексту);
- відповідність шаблону до представленої теми (в деяких випадках може бути нейтральним) ;
- доцільність використання анімаційних ефектів.

5. Вимоги до якості навігації:

- працездатність елементів навігації;
- якість інтерфейсу;
- доцільність та раціональність використання навігації.

6. Вимоги до ефективності використання презентації:

- забезпечення всіх рівнів комп'ютерної підтримки: індивідуальної, групової, фронтальної роботи;
- педагогічна доцільність використання презентації;
- врахування санітарних вимог до використання технічних засобів (тривалість безперервного перегляду презентації - не більше 10 хв);
- творчий, оригінальний підхід до створення презентації.

7. Презентація не повинна бути монотонною і громіздкою (оптимально це 10-15 слайдів).

8. Якість методичного супроводу: вказівка даних автора, докладні методичні рекомендації для вчителів, або детально описаний сценарій уроку.

9. На титульному слайді вказуються дані автора (ПІБ і назву навчального закладу), назва матеріалу, дата розробки. Можливий варіант використання колонтитулів. Інше розміщення даних автора припустимо у випадку, якщо воно заважає сприйняттю матеріалу на титулі.

10. На останньому слайді вказується перелік використаних джерел, активні і точні посилання на всі графічні об'єкти. На завершальному слайді можна ще раз вказати інформацію про автора презентації.

Критерії оцінювання презентації

При оцінці презентації враховуються такі позиції:

1. Зміст

- а) Розкрито всі аспекти теми;
- б) Матеріал викладений у доступній формі;
- в) Слайди розташовані в логічній послідовності;
- г) Заключний слайд із висновками;
- д) Бібліографія з перерахуванням всіх використаних ресурсів.

2. Елементи оформлення

- а) Зміна слайдів;
- б) Дизайн;
- в) Анімація: стандартні, установка ефектів при зміні слайдів;
- г) Графіки, діаграми, малюнки (за потребою);

3. Елементи творчості

Оригінальність і винахідливі приклади

а) У презентації відображено глибоке розуміння та усвідомлення матеріалу, творчий підхід до поставлених задач. Під час аналізу-інтерпретації зроблені самостійні висновки, аргументація, висловлене власне ставлення до проблеми. Малюнки, звуки, фото, анімації – у кількості, виправданій змістом презентації. Робота виконана творчо і самостійно. Презентація характеризується оригінальністю. Всі слайди розташовані в логічній послідовності, є заключний слайд із висновками. – 5 балів

б) У презентації відображено розуміння та усвідомлення матеріалу, творчий підхід до поставлених задач. Під час аналізу-інтерпретації зроблені самостійні висновки, аргументація але відсутнє власне ставлення до проблеми. Презентація характеризується деякими технічними помилками оформлення, які суттєво не впливають на зміст презентації. Всі слайди розташовані в логічній послідовності, є заключний слайд із висновками. Достатня кількість слайдів. – 4 бали

в) Презентація має чіткі цілі відповідно до теми, під час аналізу-інтерпретації нечітко сформульовані висновки. Кількість джерел є обмеженою. Не всі слайди розташовані в логічній послідовності, нечітко сформульовані висновки на останньому слайді. Достатня кількість слайдів. – 3 бали

г) Презентація має не чітку послідовність викладення теми, під час аналізу-інтерпретації нечітко сформульовані висновки. Кількість джерел є обмеженою. Переважна кількість слайдів розташована не логічно, нечітко сформульовані висновки на останньому слайді. Недостатня кількість слайдів, що спричиняє не логічність та незавершеність викладення обраної теми. Кількість джерел є обмеженою (1-2). – 2 бали

д) Презентація має не чітку послідовність викладення теми, під час аналізу-інтерпретації нечітко сформульовані висновки. Кількість джерел є обмеженою (1-2). Переважна кількість слайдів розташована не логічно, відсутній слайд з висновками. Недостатня кількість слайдів, що спричиняє не логічність та незавершеність викладення обраної теми. - 1 бали

е) Студент відмовляється відповідати. – 0 балів

9. Індивідуальні завдання

Читання художніх творів німецькою мовою, що сприяє розвитку у майбутнього філолога, перекладача, вчителя іноземної мови високої культури читання, покращення навичок читання, розуміння та інтерпретації оригінального тексту.

Студент вибирає одне з творів сучасних німецьких письменників, читає впродовж учбового року та складає словник (400 слів та 100 виразів по кожній книзі), повинен підготувати переказ прочитаного. та вміти висвітлювати теми, що відображають зміст твору.

10. Методи навчання

Грамотико-перекладний метод, аудіолінгвальний і аудіовізуальний та комунікативно-орієнтований підходи у навчанні німецької мови.

11. Методи контролю

Контроль підготовки студента до заняття; оцінка за самостійну та індивідуальну роботи, модульні контрольні роботи.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

для екзамену

Поточне тестування та самостійна робота		МКР	ІНДЗ	Екзхамен	Сума
ЗМ № 3	ЗМ № 4	5	5	50	100
20	20				

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

Навчальний план, робоча програма навчальної дисципліни, підручники і навчальні посібники, словники, схеми, таблиці, електронні носії інформації, персональні комп'ютери, Інтернет, контрольні та тестові завдання.

14. Рекомендована література

Базова

Anne Buscha, Szilvia Szita . Begegnungen. Deutsch als Fremdsprache, Integriertes Kurs- und Arbeitsbuch Sprachniveau B2 SCHUBERT – Verlag Leipzig, 2009

Допоміжна

- 1.Євгененко Д.А. ,Білоус О.М. Практична граматика німецької мови. Навчальний посібник для студентів та учнів. Комунікативні вправи та завдання. – 2-е видання, виправлене та доповнене, - Вінниця: НОВА КНИГА, 2002р. – 334с.
- 2.Dreyer-Schmitt Lehr-und Übungsbuch der deutschen Grammatik.-Verlag für Deutsch, 1996.
- 3.O. Tschobotar . Deutsch als 2. Fremdsprache.- Donezk, 2003.
4. Optimal B1, Lehrwerk für Deutsch als Fremdsprache. Langenscheidt.
- 5.Grammatik Intensivtrainer A2-B1 von Christiane Lemcke und Lutz Kohrmann. Langenscheidt, 2006

15. Інформаційні ресурси

www.schubert-verlag.de

www.vitamine.de

www.goethe.de

www.tatsachen-ueber-deutschland.de